

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fel. évre . . . 50 L. — b.
Negyed évre 25 L. — b.
Egy hóra . . . 9 L. — b.
Nyitási sora 6 L. — b.
Hird. pótlásora 3 L. — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sosema Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Olénos Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segéd-szerkesztő: Kovács J. István.

Európai csoportosulások.

Élénken kezdődött az új esztendő s egészen bizonyos, hogy 1924. az elmúlt évi helyzettel szemben lényeges változásokat fog hozni.

Nyilvánvaló, hogy az addigi állapot nem tartható tovább s keresni kell a béke helyreállításához vezető új utakat. Egyik erre vonatkozólag kedvező előjelnek vették az angol választások eredményét, amely a hatalmat a munkáspárt kezébe juttatja. A munkásság szabadelvű felfogása ismeretes a békeszerződések felől és a tekintetben is, hogy miképpen vélekedik az általános emberi jogokról.

Ennél jóval nagyobb meglepetés a franciáé a szövetség. Ez egészen bizonyos, hogy új csoportosulást idéz elő a hatalmak között és két táborra osztja az európai hatalmakat.

Előre körül lehet írni, hogy milyen két tábor alakulása fog bekövetkezni. Az egyik a szláv csoport, a másik azoknak a hatalmaknak a csoportja, amelyeknek a szláv veszedelem elhárítása végett kell összefogniuk.

A szláv szövetség tagjai minden időben a csehek és szerbek voltak, így tehát Csehszlovákia és Jugoszlávia ennek a szövetségnek alapvető államai. A szláv veszedelem ellensúlyozása nagyon könnyű volt mostanig, amíg Franciaország nem kapcsolódott be ebbe a szövetségbe. Ez a bekapcsolódás természetellenes s azt mutatja, hogy Franciaország látva, hogy a nagy antant jelenlegi formájában nem sokáig tartható, keresett új szövetségeseket.

A szláv veszedelem ellen csoportosuló hatalmak látható feje Olaszország, egészen bizonyos azonban, hogy benne lesz Anglia, Törökország és Bulgária. Kevés eltéréssel majdnem a háború előtti szövetségeseik kerülnek megint össze.

És Románia?

Majdnem biztosra vehetjük, hogy a nagy szláv blokknak sem Románia, sem Magyarország nem lehet tagja, mert az egységes nagy szláv birodalom csak ennek a két államnak a teljes magábaolvadásával valósítható meg.

Látja ezt Olaszország s siet erőiesen hangoztatni, hogy a két állam között meg kell teremteni a barátságot, a bizalom épülő szövetséget és annak legerősebb kapcsolul a román-magyar perszonál-uniót veti fel. Nem új gondolat. Egy évvel ezelőtt írtunk róla, nagy államférfiak foglalkoztak vele s úgy látszik, vissza-visszatérnek rá.

Ezek a most felmerülő események gyorsan fejlődnek s egészen bizonyos, hogy az 1924. évben nagyjelentőségű változások várhatók.

Benes nem tart közvetlen veszedelemtől.

A Corriere della Sera tudósítója beszélgetést folytatott Benessel és a francia-cseh szövetséget azzal indokolja, hogy Csehszlovákia nagyon kritikus helyzetben van; ellenségek veszik körül. A tudósító megjegyezte, hogy Németország és Magyarország támadásától sokáig nem kell tartani.

Benes válasza ez volt:

— Magyarországtól nem félek. A veszély nem is momentán helyzetben, hanem az állandó alarmban, intrikákban, machinációkban van. Meggyőződés, hogy mindezt a legyőzöttek idővel megúnják. Közvetlen veszély, ismétlem, nem fenyeget, de tagadhatatlan, hogy itt is, ott is vannak meggondolatlanságra kész elemek: ezek fékentartása végett van szükség előrelátásra.

A személyazonossági igazolványok kiállítása.

A személyazonossági igazolványok kiállítása javában folyik. Ma a Károly király-utcai lakók voltak soron. Holnap, vasárnap nem lesz jelentkezés, ugyisintén tévesen igen sok jelentkezési napot vasárnapra jelez a sorrend és hétfőre egyetlen jelentkezés nem esik. A sorrendben tehát annyi változás történik, hogy a vasárnapi dátumra eső jelentkezési nap helyett hétfő értendő. Így a mai nap elmaradtaknak hétfőn állítják ki a személyazonossági igazolványt. Egyébként

a kiállítás sorrendje utcák szerint:

Január	22—23.	V. Alexandri
	25—29.	Piata Reg. Maria
Február	5—6.	Miron Costiu
	8.	S. Brancovici
	9.	Printul Carol
	12.	Cimitirului
	13—19.	Garei
	22—23.	Vasile Lupu
	25.	Reg. Maria
	26.	G. H. Lazar
	28.	Horea, Glosca si Crisan
	29.	General Averescu
Március	1., 3.	
	4.	Plevna
	5—6.	Avram Jancu
	8, 10, 11.	D. Cantemir
	12—14.	Nona
	21.	T. Majorescu, Scoala, Carmen Silva
	22, 24.	Str. Regala
	26.	N. Basarab
	27.	Stefan cel Mare
	28.	Cuza Voda
Április	2.	M. Eminescu
	3.	Sineai, Bis. gör. orth., Reg. Ferdinand I.
	4—5.	Sft. Treime

A kiállítás sorrendje udvarterek szerint:

Január	17.	Udvarter: 1, 2, 3.
	24.	5, 6, 7, 8.
	30.	9, 10, 11.
	31.	12, 13, 14, 15.
Február	1.	16, 17.
	2.	18, 19, 20.
	4.	21, 22, 23.
	7.	24, 25, 26, 27.
	8.	28.
	20.	29, 30, 31, 32, 33, 34.
	21.	35, 36.
	25.	37, 38, 39.
	27.	40, 41, 42, 43.
Március	4.	45.
	7.	47, 49, 50.
	15.	51, 52, 53, 54.
	16.	55, 57.
	17.	56, 58.
	19.	59, 60, 64, 62, 63, 61.
	20.	61.
	27.	65, 66, 67, 69.
	29.	68.
	31.	70, 71, 72, 73.
Április	1.	74, 75, 76, 77.

A személyazonossági igazolványok kiadásához a népességi hivatal a következő utasítást fűzi:

A belügyminiszeri rendelet értelmében köteles mindenki személyesen megjelenni a népességi hivatalnál a feltüntetett napokon.

Az összes helyi lakosok, kik a 16-ik évet

betöltötték, tekintet nélkül nem, vallás és nemzetiségre, meg fogják kapni az új (buletint) személyazonossági igazolványt.

Jelentkezésnél köteles mindenki magával hozni a következőket:

- A buletinnak taxájáért 10 leu;
- a saját fényképét;
- a régi buletint;

d) ezenkívül, aki hadköteles, vagyis született 1878—1898-ig, köteles még magával hozni az összes katonai okmányát az 1923-as vizummal s az anyakönyvi kivonatát.

Akik a kitűzött határidő alatt nem jelentkeznek, a népességi hivatali regulament 43. §-a szerint 500—1000 leuig terjedő pénzbírsággal fognak sújtani.

Az Eme téli munkaprogramja.

(Kolozsvár, jan. 18.) Az Erdélyi Múzeum Egyeslet gazdag programot állított össze a téli hónapokra. Tudományos és népszerű előadások szerepelnek ezen a programon, mely különleges és figyelemreméltó.

A természettudományi szakosztály január-május havában mindenkor délután 5 órakor tartja meg népszerű előadásait az unitárius kollegiumban a következő sorrendben:

1. Jan. 7. Antal M. Bolyai-ról. 2. Jan. 14. Dr. Ruzitska Béla: A porcellángyártásról (bemutatással). 3. Jan. 21. Dr. Péter Béla: Újabb gyógyító teakról (bemutatással és vetített képekkel). 4. Jan. 28. Dr. Sz. Nagy Gy.: Geometriai mulatságok. 5. Febr. 4. Gál Ernő: Modern alkimia. 6. Febr. 11. Dr. Pataky Jenő: Képek az orvos tudomány történetéből (vetített képekkel). 7. Febr. 18. Dr. Balogh Ernő: A világ vége I. 8. Febr. 25. Dr. Balogh Ernő: A világ vége II. 9. Márc. 3. Dr. Gergely Jenő: A végről és a végtelenről. 10. Márc. 10. Dr. Kopp Elemér: A cukorgyártásról (bemutatással). 11—12. Márc. 17. és 24. László József: A Röntgen és katódsugarakról (kísérletekkel) a kegyesrendi főgimn. fizikai előadótermében Farkas u. 2., II. em. balra. 13. Márc. 31. Dr. Széll Kálmán: A quantum elmélet és a Bohr-féle atomelmélet. 14. Apr. 7. Dr. Wildt József: A nagy számokról. 15. Apr. 14. Gál László: A hegerek ismeretköréből. 16. Apr. 28. Antal Márk: Einsteinról. 17. Május 5. Bányai János: A Hargita (vetített képekkel). 18. Május 12. Dr. Boga Lajos: Az állatok ivadékgondozása (vetített képekkel).

A természettudományi szakosztály csütörtökön d. u. 5 órakor a kegyesrendi főgimn. természetrajzi előadótermében tartja meg szakülésait a következő sorrenddel: Jan. 3, 10., 17. és 24-én dr. Szádeczky K. Gyula: Az aranytermő nyugati hegyeink képződése. Jan. 31-én dr. Péter Béla: Újabb tapasztalatok a gyógynövények termesztése terén. Február 7-én Orosz Endre: Adatok a földi kutya (Spalax typhlus) elterjedéséhez. Február 14-én dr. Gelei József: A legelőkeletesebb véglény. Február 21-én dr. Péter Béla: A gyökér spirálismasáról. Február 28-án dr. Boga Lajos: Új rajzolásztalberendezés. Március 6-án dr. Sz. Nagy Gyula: Algebrái egyenletek. Március 13-án dr. Gelei József: A legegyszerűbb tagoltság. Március 20-án Antal Márk: Geometriai problémák. Március 27-én dr. Széll Kálmán: A quantum elmélet és a Bohr-féle atomelmélet. Április 3-án dr. Gelei József: Fejlődés az alsóbbrendűek világában. Április 10-én dr. Boga Lajos: Adatok a Radnai havasok faunájának ismeretéhez. Május 6-án Bányai János: a) Verespatak aranyércei. b) A székelvényesztéri gázmedence.

Fura világ.

A Székelyföldet gyakran bejárógatom s a dolog természete úgy hozza magával, hogy gyakran többet, mint szekéren. Persze ez nem éppen tisztán a spórlás szempontjából történik. Sokszor azonban laposabb vidéken meleg nyári időben jól esik, ha egy-egy alkalmi szekér akad.

Minapában... azaz a nyáron, mondjuk meg pontosabban (mert az a „minapa” mint a végén észrevevődik, másra vonatkozik!) egy nem éppen kedvemre való utat kellett végig kocsiznak, nagy melegben.

Elgondolkozva rakogattam előre lábaimat s eszembe jutott, hogy körülbelül 20 évvel ezelőtt, mint ifjú és bohó turistáskodó diák jártam erre felé s milyen jól esett, mikor egy-egy utólról szekerről hallottam a szíves megszólítást:

— Hát urfi, merre... nem tölne fel egy kicsit?

Ejnye be jó volna most is!!

No csak az ördögöt — illetve a szerencsét — kell emlegetni s már is megjelenik! Valami szekér zörgést hallok a hátam mögött. Jő... közeledik... már itt van! Csupa illendőségből nem fordulok vissza s egyszer... csak... elsuvadt mellettem.

— Hm... hm... megittódtam.

Ez a gyors elvágatás kizökkentett az előbbi gondolataimból. Egy öreg ült a szekéren. Talán elszunyókált a hácsi, azért nem vett észre... vigasztaltam magamat.

— Halló csak!... de megint jön egy szekér! — Kezdtém örvendezni. No de most résen leszek! Majd oda intek!

Megállok, mint közelemben ér, oldalvást az ut szélére. Hát ép, amikor szerényen inteni akarok, alig billentem meg a kezem... majd felakad a szemem álmélkodásomban.

Az atyafi meg felemelkedik az ülésben, jól megforgatja feje fölött a jó borsikanyeles ostort s olyat huz a lovak közé, hogy a hirtelen rántástól ülésestől felborulva esett a szekérbe. S ezzel egy pillanat alatt ott is maradtam a faképnél.

— Tyűh az áldóját! Hát ezeket mi lelto?! Hát vége a régi székely szivességnek ezen a vidéken?! — Adtam fel gyors egymásutánban magamnak a kérdéseket.

Alig, alig tépelődöm így valamicskét, egyszer csak zörgést hallok. Kocsirobogás, állapítam meg nagyhamar. No ezen mégis valami intelligens ember lesz, aki megértőbb, mint a falusi ember. (Ahá, már utban vagyok, hogy észrevegyem a székely fajtám hibáit is! Már szidom, ütöm őket.)

Most aztán azzal az eltökélt szándékkal álltam félre, hogy majd megállítom és felkérekedem a bakkra. Az a hátralevő 2—3 km. is megérdemli a próbát.

Oda kiáltok, intek s valamit lassít is a kocsi. Csupa a megszólítás kedvéért kérdem. — Ugy-e Barót-felé igyekeznek? T. i. ezen az utszakaszon más felé nem is lehet menni kocsi-val.

Nagynehezen veszem csak ki a tovább haladó kocsit zörgéséből a kapkodó zavart: „nem”-et! Mi ez? Mit akar jelenteni?

Meglehetősen feldúlt lelkiállapotban érkeztem be a napi végcélomhoz, ahol a kedves régi ismerős házgazdám csendesen hallgatta az én elég rapszódikus leadott élményemet.

— Ne csodálkozz ezen pajtás! Sajnos, így van! Erre mifelénk egyebet sem hall naponként az ember, mint betörést, gyilkolást, utszéli szerek meglopását. Ezeknek csak töredéke kerül az újságba. Az emberek már félnek, bizalmatlanok az idegennel szemben. Ilyen okok forgatják ki az embereket évszázados jó szokásai-ból. Ne az emberben keresd a bajt! Azok most is a régiéek!

is.

HIREK

Szombat, jan. 19.

— **Halálozások.** Résztvétel értesülünk egy fiatal uriaszonyka, a városunkban is ismert s több hónapig itt lakó Vácy Mihályné szül. Fröhlich Erzsébet haláláról. A 84 éves uriaszony férjénél, Secuiuban tartózkodott, ahol

rövid betegeskedés után elhunyt. Holttestét Kézdivásárhelyre szállítják és itt helyezik örök pihenésre a ref. egyház szertartása szerint. Férjén, Vácy mérnökön kívül 3 kis gyermek siratja az édesanyát. — Özv. Kovács Jánosné szül. Jancsó Teréz 81 éves korában városunkban elhunyt. Mintegy másfél héttel ezelőtt a szerencsétlen öregasszonyt egy szekér elgázolta és súlyos sérüléseibe belehalt. Tegnap délután volt a temetése nagy részvét mellett.

— **Nem lesz kereskedő-bál.** A január 12-éről 19-ére halasztott kereskedő bált nem engedélyezik. A Vigadó nagytermének esetleges beomlása az ürügy, melyet felhoztak a Primária részéről a mulatság megtartása ellen. Érdekesebb ez a kifogás annival inkább, mert néhány hónappal ezelőtt szakértőileg volt felülvizsgáltatva a Vigadó a végzett javítás után és akkor veszélytelennek volt minősítve néhány esztendőre. Ugy látszik, azóta az idő vasfoga nagyot rághatott a Vigadó falai között, hogy újra feltét a szegény bálozni akaró polgárság életét. Ennek örvendünk. Szegény, megrokkant Vigadó!

— **Téli sokadalom.** Az országos kirakó vásárt, melyet január 7-éről a román karácsony miatt el kellett halasztani, január 26-án tartják meg városunkban. Megelőző két napon az állatvásár lesz.

— **Elmarad a Vegyes Ipartársulat közgyűlése.** Egyszeri elhalasztás után holnapra, vasárnap délutánra tűzték ki a Vegyes Ipartársulat évi rendes közgyűlését. Amint értesülünk, a közgyűlés újból elmarad, azt a kifogást találva a hatóság, hogy az ipartársulatnak nincs miniszterileg megerősített alapszabálya.

— **„A bor” Hilibben.** Gárdonyi Géza híres színműve, „A bor” kerül műkedvelői előadásra febr. 2-án Hilibben. A derék műkedvelőknél nem ez az első vállalkozás nehezebb színdarabokkal.

— **Megnyílt egy bezárt magyar iskola.** Decemberben történt, hogy a szotyori református elemi iskolát a sepsiszentgyörgyi tanfelügyelőség bezáratta azzal az indoklással, hogy működési engedélye nincs. A szotyori iskola államtitkári engedéllyel működött, ezt azonban a revizor nem hitte el, mivel az engedélyt nem tudták felmutatni. Az egyházi főhatóság erre a brassói tankerületi főigazgatóságnak bementatta az iskola működési engedélyét. Most jött meg a főigazgatóság újabb rendelete, amelylyel a betiltó rendeletet hatályon kívül helyezte s így a szotyori iskola tovább is működhetik.

— **A Vasárnapi Ujság** terjedelemben és tartalomban jelentékenyen meg bővült új számai a közönség körében mindenütt a legteljesebb elismerést szerezték meg ennek a pompásan fejlődő hetilapnak. A legfrissebb szám is méltán rászolgál az elismerésre. Képes cikkeket közöl a Nobel-díj az évi nyerteséről, a magyar amerikai háziipari kiállításról és különösen érdekes az állatok életéről és az órák történetéről írott, számos képpel illusztrált cikk. Az erdélyi művészeti életet különösen érdekelni fogják a marosvásárhelyi kollégiumban feltűnt fiatal székely művészek, a hetedik gimnazista Bördi Andrásnak képei. A szövegrészből sok más értékes olvasmány közül Benedek Elek elbeszélését és Franyó Zoltán versét kell különösen kiemelnünk. A feltűnően gazdag Vasárnapi Ujság ára 15 leu. Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatalt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Erzsébet-árvaház növekedésének 1923. évi karácsonyfájára a következő szíves adományok folytak be:

Szentkatolnáról: Sinkovits Ottóné 100 leu. Bögözi József, Bakó Istvánné, Kulcsár Ius 40—40 leu. Györbör Andrásné 25 leu. Vén J.-né, Debraei Albertné, Pál Irma, Mikó Ferencné, Bakk István 20—20 leu. Györbör Ignácné, Kaján Ferencné 15—15 leu. Málnási Zsigmond, Muntán Demeter, Kovács Simonné, Nagy Imre, Nyáguly Jánosné, Hájja Antalné, Imre Ferenc, Fülöp Györgyné, Szemerey György, Baka János, Györbör Anna 10—10 leu. Bernáth Károlyné, Barti Fülöp 6—6 leu. Finta Mihályné, Nyáguly Sándorné, id. Fülöp Imréné, ifj. Fülöp Gyárfás, Pál Gyuláné 5—5 leu. Dimény János, Boros Juci 4—4 leu. Bende Gyárfásné, Szabó Imréné 2—2 leu. Becő Dénesné 2 k. hagyma, 1 v. alma.

Nyujtóról: Jakabos Béláné, Jakabos Sándorné, Csüdör Zoltánné 40—40 leu. Gáspár Jánosné 30 leu. Ifj. Varga János, Veres Sándorné, Plelli Pál, id. Kádár István 20—20 leu. Csüdör Terka 15 leu. Vargha Emília, Csüdör Andrásné, Tóth Andrásné 10—10 leu. Nagy Józsefné 6 leu. Barta Józsefné, Fábán József, Lukács József, Jakabos Andrásné, Rátz Sándorné, Finta Jenő, György Ferenc, Tóth Sándor, Jakabos Ignácné, Tóth Berta, Vargyasi István, Csüdör Mihályné, Csüdör Géza, Kádár Istvánné 5—5 leu. Rátz Béláné, Lukács Ignácné 4—4 leu. Csiki Béla, Mojzi András 3—3 leu. Bedő János, Gáspár István szabó, Pap Andrásné, Sárkány Andrásné, Bokor Juliánna, Bedő Mária, Tankó Rózsika 2—2 leu. Kádár Ignácné 1 leu. (Folyt. lőv.)

— **Tánckurzus.** Holnap, vasárnap este 8 órai kezdettel táncoszenget rendezek a tanácsház nagytermében, melyre tisztelettel elvárom a m. t. közönséget. Rónay József, táncosnár.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Barátaim és ismerőseimhez.

Kézdivásárhelyről — családi otthonomba, Sepsiszentgyörgyre történt eltávozásom alkalmából nem lévén alkalmam mindenkitől, jóbarátaimtól, ismerőseimtől személyesen elbúcsúztatni, — ezúton mondom nekik Istenhozzádot. A viszontlátásra!

Kézdivásárhely, 1924. január 19.

Dr. Szánthó Vitis.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetemény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 1111/1924. Primaria orasului Targul-Sacuesc.

A hátrálékban levő városi taxanak a behajtása a legszigorubbán el lett rendelve, tehát felhívattak mindazok, akik még egy a taxával, mint a mezőőrési díjakkal, vagy bikatartási díjakkal hátrálékban vannak, hogy azokat a városi pénztárba azonnal fizessék be, mert a végrehajtás alkalmával a lefoglalt tárgyak el lesznek azonnal szállítva és még ennek a költségeit is fizetniük kell.

Targul-Sacuesc, la 17. Januarie 1924.

Morvay,
primar.

No. 112/923. executorie.

Publicatie de licitatie.

Subsemnatul executor a jud. de ocol prin aceasta publica ca in urma deciz. din anul de sub jud. de ocol din Tg.-Sacuesc No. G. 5227/923. ca mobilele sechestrare cauze reclamantului Rakosi Demeter Cernatul de sus locuitor repr. din dr. K. Kovacs Istvan avocat contra lui unu Cernatul de sus locuitor 700 Lei din se vaduie in licitatiea public pentru suma ves sus cauze care compune din Faur 14000 pretuit timpul sa fixat in juca de 14. Februarie 1924. ora 2 p. m. Cernatul de sus cu acesa ca mobile sechestrare nu mai sei bani gate se va onide.

Tg.-Sacuesc, la 18. Jan. 1924.

Augustin Mánya,
executor judecatoresc.

Str. D. Cantimir (volt Bethlen-utca) 22. sz. alatt
EGY LAKÓHÁZ
szabadkézből eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

ELADÓ a Purcel-utcában két KERTHELYISÉG.

Értekezni lehet: MÜLLER FERENC tulajdonossal.

Génuában, Hágában

nem tudtak oly békét csinálni, melyik tartós legyen.

Egyedül csak **SZANTÓ** Kézdivásárhelyi

tud tartós és békebeli cipőt készíteni.

Olcsó és pontos kicsolgálás. Tartósságáért felel.

Kézimunkákat

kiadok munkára megfelelő díjazás mellett,
HOFFMANN LUKÁCSNÉ. Ferdinand-útról 9.

Széna és szalma eladó

Szentkatolnán. — Érdeklődni lehet: Dr. KÜNNLE ügyvédi irodájában, SEPSISZENTGYÖRGY.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvtárban a Rézványgyártás villanyerős berendezett könyvtárában.